

Mesecnik

NAROCNINA:

Letno: \$^m/₁₁ 2.—

Inozemstvo: Dolar 1

Redacción y Administración:
Calle MERCEDES 2879
Villa Devoto. - Buenos Aires

WESSELJENEC

EL EMIGRANTE
(Periódico yugoeslavo)

Destinatario:

Sr.

Leto 1.

BUENOS AIRES, 1. aprila 1928.

Stev. 2.

VSTAL JE!

Ves katoliski svet praznuje te dni spomin Kristusovega vstajenja. Aleluja! Vstal je! S svojim vstajenjem je Kristus potrdil resnicnost svojega božjega poslanja. Potemtakem je tudi vse res, kar je On učil. Zato je tudi Cerkev, ki jo je ustanovil, božja ustanova.

Zato se, predragi izseljenci, veselite velikonočnega praznika, ki vas potrjuje v vasi veri. Zivite po naukih, ki jih je Kristus, resnični Bog, učil in ki jih vam sedaj sv. Cerkev oznanjuje po svojih duhovnikih. Ta vera vam, preljubi Slovenci, klice: Tudi vi boste vstali in sli uzivat večno srečo, večno blaženstvo, ako sedaj na zemlji zivite po Kristusovih naukih.

PAR BESED ROJAKOM TUKAJ.

Vsem tistim rojakom, kateri so ob svojem prihodu v Ameriko z neizrekljivo jasnostjo in žalostjo v srcu občutili, kako smo mi Slovenci silno majhen in nepoznan narod, in posebno tistim, ki pripadajo zasedenemu ozemlju in ki so tako nemilosrdno prepuzeni samim sebi — kakor otrok, ki se zgubi od matere —, povedati hočemo nekoliko odkritosrenih besed.

Ceravno se je med nami pojavilo že precej poizkusov po organizaciji, po združenju po zblizanju in skupnem delovanju Slovencev tukaj v tujini, vendar je bil odmev sila majhen. Velika večina rojakov stoji ob strani in gleda, čaka in se izgovarja, ces, bom videl, kaj bo iz tega, nato bom jaz pristopil zraven. Ta večina gleda vsako stvar z nezaupanjem in ji že s tem več škoduje, kakor pa če bi sploh ne prisel v postev. Vsakdo bi pristopil v organizacijo ali k društvu, seveda, samo tedaj, ko bi mu isto nudilo že vse ono, za čemer je treba sele delovati. Znamenje je to silnega nerazumevanja in mlacnosti in pa brezbrzirnosti za svojo bodočo lastno korist. Pri mladi naselbini, kakršno tvorimo mi Slovenci tukaj, je potrebno; da vsak posameznik že takoj od začetka sodeluje in se žrtvuje in obenem soodločuje. Le tedaj bomo kaj dosegli. Dosežemo pa lahko mnogo, četudi smo majhen narod in ne bogat, in sicer samo tedaj, ako bo med nami več zavesti skupnosti in ako bo več svestnega sodelovanja vsakega posameznika. Koliko lahko dosežemo, naj služi kot primer sledeče izvajanje.

Posamezne vrste zivali se med seboj opozarjajo, kadar jim preti nevarnost in si tudi javljajo, ako nalletijo na hrano. Primerov je brez števila in vsakdo to že pozna. Če je torej ta nagon razvit celo pri zivalih, bi bilo preveč žalostno, ko bi ga ljudje, kot visja bitja, ne poznali in se z njim ne okoristili. Posebne važnosti je pa ta občutek plemenske pripadnosti za tujino, kjer so ovire k napredku za tujea večje kot za domaćina.

GOSPOD MAKSIMILJAN BENCICH,

slovenski rojak, ki je izmed voditeljev največjih gradbenih podjetij "Brata Bencich" v Buenos Airesu.

Ako pogledamo kaksen položaj svetovni vpliv ali bogastvo ki ga zavzirljajo posamezni narodi, bomo videli, da moc ali blagostanje kakega naroda ni odvisna od njegovega števila, tudi ne povsem od njegove nadarjenosti, nego v prvi vrsti od jasno izrazene zavesti plemenske pripadnosti in temu odgovarjajočemu postopanju v vsakem vprašanju dnevnega življenja. Da ne bomo zasli v razpravljanju o posameznih narodih predalec, navedimo le izrazit dokaz iz knjige Henrika Forda, v kateri piše o svetovni nadvladi Judov:

«Na vsem svetu je okoli 1.800 milijonov ljudi. Vseh Judov je na svetu 13 milijonov. Vse svetovno bogastvo je pa razdeljeno takole: polovico svega bogastva sveta imajo Judje — polovico pa ostalo elovecanstvo skupaj. To se pravi, da ima povprečno en Jud toliko bogastva kot 138 nejudov skupaj. V Združenih Drzavah Sev Amerike je 113 milijonov prebivalcev. Od teh je 3 milijone Judov. Gospodarska statistika pa kaže, da imajo Judje več bogastva v svojih rokah, kot pa ostalih 110 milijonov prebivalcev skupaj».

Navedeni podatki dajo mnogo misliti vsem narodom. Za nase tukajsn-

je razmere pa je za sedaj važno to dejstvo, da so Judje prisli do tega bogastva v prvi vrsti radi tega, ker so plemensko zelo zavedni in drzijo skupaj kakor klop.

Izvajamo iz tega slucaja, da skupina ljudi, ki je med seboj vezana po izrazito narodni zavesti in po tej zavesti tudi postopa v vsakdanjem življenju, doseže lahko se tako velike uspehe. Posebno je to mogoče v Ameriki, oziroma tukaj v Argentini, kjer je polje delovanja se neizmerno veliko in kjer je že marsikateri skupni napor bil bogato poplacen in kjer čaka se bistrovodne in marljive ljudi obilo uspeha.

Nočemo navajati, da bi nasi ljudje bili slicni Judom v kopicenju bogastva, ker smatramo, da ni bogastvo nas edini cilj, nego zelimo, da bi med nasimi izseljenci zavest narodne pripadnosti ostala ziva in da bi jih vspodbujala k medsebojni ljubezni in pomoci ter da bi ista pripomogla, da bi potom organizacije dosegli vsi skupaj vsaj tisto cloveku dostojno blagostanje, za katerim smo prisli semkaj v to gostoljubno tujino.

Rojaki, razmisljajte to. Tisti, ki ste dobre volje, ne poslušajte zabavljivcev, nego pristopite k nase-mu gibanju ter sodelujte.

GOSPOD MAKSIMILJAN BENCICH.

Iz lista «LA TRIBUNA», konzularne in diplomatske revije, ki izhaja v Buenos Airesu, od novembra lanskega leta in pod stev. 140, z veseljem posnemamo sliko iz naslovne strani in prinasamo v prevodu članek, ki je v veliko čast imenovanemu in narodu, kateremu pripada. Članek glasi:

«Gospod Maksimiljan Bencich, znan in zelo čislán gradbenik podjetja «Brata Bencich» v Buenos Airesu.

Mocne zunanosti je. Plodonosen kakor tudi zaslužen je g. Maksimiljan Bencich, ter v socialnem, moralnem in intelektualnem pogledu oseba, ki najbolje karakterizira voditelja enega izmed največjih in močnih gradbenih podjetij v Argentini.

Predstavlja ga najbolje njegova borbenost in njegova delavnost.

Gospod Bencich je zgovoren primer, ki dokazuje, kaj lahko vse doseže clovek, ki se posveti delu in ki stavi svojo trdno voljo v službo svoje ideje.

Njegovo delo, veliko in vredno obudovanja nosi že od samega začetka znak posebnosti.

Njegova velika podjetnost predstavlja dolgo verigo naprestandih naporov in žrtev kar vse prica o veliki dusevnosti in o značaju skovanem po borbi in vstrajnosti, sploh o cloveku, ki je obdarjen z vsemi vrlinami.

Neumoren delavec v družbi s svojim g. bratom, ki je ravnokar po opravkih v Evropi, vodi eno izmed kolosalnih gradbenih podjetij v Argentini. Korektnost tvrdke je bila večkrat postavljena na preizkušnjo, a je bila vedno briljantno prestana, kar je velikim posestnikom priporočalo podjetje kot solidno, ekonomično in moralno.

V diagonalni avenidi nasproti Boston Banke je podjetje kupilo zemljišce, na katerem bo zgradilo veličastno stavbo, ki bo v okras mesta Buenos Aires.

Le v glavnih potezah smo predstavili delovanje gospoda Bencicha, ki ga povzdiguje po vsej pravici v javnem mnenju njegova osebnost in ki uživa splosne simpatije, ugled in prijateljstvo v nasih industrijalnih in socialnih krogih.»

Tako piše o našem cloveku ugledna revija v Buenos Airesu. Ponosni smo, da je to nas rojak, Slovenec iz Trzaske okolice, ki je pokazal podjetnost, žilavost in inteligenco in si pridobil v tem velemestu, kjer tekmujejo sinovi vseh narodov, ugled in blagostanje.

Podjetje «Brata Bencich» zaposluje nekaj nasih zidarjev. Lahko bi se mnogi rojaki nasli pri njem dela, toda glavna ovira so kaptasi, delovodje. Pri nekem govoru v Jugoslovanskem Klubu, se je izrazil en izmed bratov Bencich, da bi njihovo podjetje lahko namestilo več nasih ljudi, toda najprej je potrebno, da ima podjetje nase kaptase,

ker ti so odgovorni za delo in ti imajo pri prevzemanju na delo popolnoma svobodne roke.

Mi stavimo nasim novodoslim rojakom brata Bencicha kot svetel primer in zgled. Razum in vstrajnost in neumornost v delu, to so vrline, ki gotovo vodijo do zmage.

SLOVANSKA VZAJEMNOST.

Mi Slovenci smo majhen narod. Sami to vidimo, saj nas malo uvažujejo drugi narodi. Tudi mi sami se cutimo večkrat prezirane in potlacene. Toda taka malodusnost ni nikakor na mestu. Tudi mali narodi imajo pravico po bozjem in naravnem pravu do svojega obstoja in do svojega lastnega razvoja. Te pravice ne bi jim smel noben večji narod krstiti in omejevati. Ker se Slovenci v Italiji kruto zatirajo in so tam zatrite vse slovenske kulturne ustanove, je to proti bozjemu in naravnemu pravu, je v nebo vpijoca krivica, je to nasilstvo, ki v sedanjih casih gotovo ne bo moglo trajno ostati. Svaka sila do vremena. Zato smejo tudi primorski Slovenci upati na boljso bodočnost.

Vseh Slovencev je z izseljenci vred do 2 milijona. Zdrav in napreden narod od dveh milijonov kakor je slovenski ima bodočnost. Le poglejmo druge male narode, kako so se osamosvojili in kako napredujejo. Taki mali narodi so, n. pr. Daneci, ki so med prvimi narodi na svetu, kar se tice napredka in izobrazbe. Poglejmo Fince, ki so postali samostojni se le po svetovni vojski, in vendar kako silno napredujejo. Toda Daneci in Fince sta jako trezna naroda, napredujejo radi svoje svobode in radi svoje treznosti, in tudi radi svoje vernosti. Zato mora vsak narod, ki hoče napredovati, imeti te tri pogoje: **svobodo, treznost in vernost.**

Po svetovni vojski so dosegli svobodo samo oni Slovenci, ki so prisli v Jugoslavijo. Ti so svobodni in kljub raznim tezkocam tudi precej napredujejo. Najvecja ovira napredka med njimi je alokoholizem. Ta napravi med njimi skode do dveh milijard dinarjev na leto. Ko bi se tega sovraznika Slovenci otresli, bi bil napredak med njimi mnogo vecji navseh poljih cloveskega udejstvovanja. V Jugoslaviji je Slovencev nad en milijon. V Italiji jih je prislo po svetovni vojski do pol milijona, v Avstriji jih je nad 100 tisoč, na Mazarstem do 15 tisoč, v tujini pa 360 tisoč, in sicer v Nemciji, Holandiji, Belgiji, na Francoskem, v Zdruzenih drzavah Severne Amerike, Kanadi, Jezni Ameriki, v Egiptu itd. Najslabse se godi Slovencev v Italiji, kjer nimajo prav nobenih pravice, pač pa veliko dolznosti. Se dobe morda Slovenci v Jugoslaviji, ki pogrdnjajo radi davkov. Toda v Jugoslaviji so davki v primeri z drugimi drzavami majhni in letos je bil sprejet v parlamentu zakon o izenacenju davkov, tako da bodo davki po celi drzavi enakomerno in pravieno razdeljeni. Kdor hoče vedeti, kje so davki veliki, naj vprasa italijanske podanike. Tu je menda samo zrak, ki se ni obdaveen. Imajo velikansko vrsto davkov, ki jih drugod nimajo, n. pr. od konj vol, krav prasicev, oslov, koz, ovac, psov, mack, vozil, vrat, oken, družinsko takso itd. itd. Ali bodo Slovenci na Primorskem dosegli vsaj kulturno in gospodarsko svobodo? Bodo gotovo. Najvecja velesila na

svetu je cloveska volja. Ako bodo Primoreci vztrajali in soglasno hoteli svobodo, jo bodo dosegli. Priporocamo jim, da skrbno goje treznost in marljivo cuvajo vero svojih oacetov.

V tujini je nad 360 tisoč Slovencev, to je tistih, ki so se izselili iz Slovenije ali ki so se v tujini rodili od slovenskih starsev. O skrbstvu teh bomo se mnogo govorili in pisali. Recemo le, da izseljenci in njih otroci niso za domovino in za mater Slavijo izgubljeni, samo ce se izseljenisko skrbstvo dobro organizira. Razveseljivo je, da se domovina tega zaveda. Casopisje v domovini se zanima za izseljence, ustanavljajo se razne izseljeniske organizacije, izseljeniska pisarna pri ljubljanskem oblastnem odboru itd. Sedaj je pa tudi na nas izseljencih, da se zaenem zanimati zase same. **Resitev je v nas samih. Če se nase vrste streejo in ustanovimo razne kulturne in gospodarske in tudi verske organizacije, potem ne bomo propadli, ampak bomo ziveli in napredovali.**

Dasi je nas Slovencev le dva milijona, vendar ze sami lahko s pridnostjo in vztrajnostjo napredujemo. Toda precej jih je pa vendar, ki so malodusni in ki mislijo, da ni prostora za nas pod ljubim solncem. Takim malodusnezem klicemo: **Proc s takimi crnimi mislimi. Pomislite, mi Slovenci smo del velike slovanske družine, ki steje nad 150 milijonov clanov in ki stopa sedaj na beli dan.**

Kakor se vsak organizem razvija po stalnih zakonih narave, tako se tudi cloveska družba vedno bolj razvija od stoletja do stoletja, a vodijo jo oni narodi, ki imajo vecje moralne sponobnosti in energije. Minula je era (doba) Pimljanov in pustila v svetu sledove svoje visoke kulture. Era Germanov ze zahaja, a veliki duhovi ze napovedujejo **prihod slovanske ere, Na svetovno pozornico ze stopa 150 milijonov Slovanov, svezih in jakih, vernih in moralnih, demakraticnih in miro-ljubnih.**

Sedaj je za to veliko družino slovenskih narodov, za ta vazni svetovni faktor prisel cas, da stopi na svetovni oder in da zasigura narodom svobodo, mir, kruh in prosveto. A da to veliko nalogo izvršimo, je potreba, da sami sebe spoznamo.

(Dalje prihodnjic.)

TRGOVSKE ZVEZE SLOVENIJE Z JUZNO AMERIKO.

Mnogi nasi izseljenci se zanimajo tudi za to, kako bi navezali trgovske stike z domovino.

Tudi v domovini se trgovski krogi zanimajo za trgovske zveze z Juzno Ameriko. Prav je to. Geslo slovenskih pridobitnih krogov bi moralo biti: «V svet!» Slovenija in z njo ostala Jugoslavija imata na dueate predmetov, sposobnih za svetovna trzisce, ki ze danes romajo v sirni svet ali s posredovanjem italijanskih in dunajskih cifutskih trgovcev prekopovalcev.

Treba je, da se Slovenci zdramimo iz svojega zapeekarstva in da trgovino s stvarmi, ki jih sami produciramo, tudi sami vzamemo v roke. Na ta nacin bomo podprli domovino, ker bomo dali nasim delavecem doma zaslužek, tu v Juzni Ameriki bi si pa tudi nasi ljulje s tem pomagali do lepse bodočnosti. Sedaj prekupei odnesejo vsako leto iz Slovenije na milijone dinarjev, ki bi

da se Slovenci osokolijo nastopiti na svetovnih trziseh, ostali v domovini in s tem podkrepili celo nase narodno gospodarstvo. Za casa Avstrije so se dunajski in hamburski komisijonisti polasevali nasih izdelkov ter se mastili na racun slovenskih zuljev. Toda cas je, da ponesemo nase proizvode pod svojim lastnim placem.

Najvaznejse svetovno trzisce danes je Juzna Amerika. Združene drzave severne Amerike so svoj visek ze dosegle ter so zdaj v oni dobi kot moz, ki je cil in cvrst prekoračil 50. leto. Juzna Amerika, posebno nje glavna predstaviteljica Argentina, je pa vsa nova in mlada in postaja to, kar je bila Severna Amerika pred pol stoletjem.

Ali je dana moznost razmaha slovenski izvozni trgovini v Juzni Ameriki? Odgovarjamo: Dana je! Samo je odvisno od tega, kako se vzame stvar v roke. In se en pridrek bomo imenovali: moznost je dana samo za nekatere produkte, ne pa za vse. Produkti morajo biti prvovrstni. Cena ne sme biti pretirana.

Proizvodi slovenskega izvora.

Les in lesni izdelki. Stevileno bo to najvaznejši predmet. V Argentini bi mogli Slovenci vsako leto plasirati na stotine milijonov lesa. Zacudeni boste rekli: Ali Argentina nima lesa? Vec kot Jugoslavija in vendar bo les tu glavni predmet. Sever Argentine ima takozvani «quebracho» les, ki je podoben hrastu. Trd je in zato za obdelavo skoro nespособen. Smreka v nasem smislu tu ne raste. Vendar ima Argentina ogromne komplekse gozdov s smreki podobnim drevjem v Kordiljerah ob cilenski meji. Ali doslej se ne vodijo zeleznice v dotiene pokrajine. Preden se dogradijo, bo preteklo se kako desetletje. Pa tudi potem se ne bo izplacalo dovažati les iz dotienih pokrajin v glavna mesta Argentine vsled visoke prevoznine. Saj imamo tudi v Kordiljerah premog in zeleznice blizu njega in vzlic temu dobivamo premog iz Cardiffa (Anglija), ker je prevoz iz Evrope v Argentino za 50 % cenejsi kot pa iz Kordiljer v Buenos Aires. Torej za les je tu za mnogo let ogromen trg. Doslej dobivamo v Argentino les iz Unije, Svedske, Finske in deloma iz Brazilijske. Braziljska smreka (pino) nima teh svojstev kot nasa, ker je zrastle pod tropicnim solncem, se razpoka in ima polno napak. Zato so cene evropskemu in severoamerickemu lesu mnogo visje.

V splosnem bodi receno, da neobdelan les ne pride v postev za izvoz semkaj. Kostanjev, javorjev, lipov, eresnjev in orehov les ima posebno dobro akeptacijo v tukajsnji pohistveni industriji.

Hrastovi sodi. V Sloveniji imamo najboljso hrastovino na svetu. O tem ni treba izgublјati niti ene besede. Poraba vina in piva v Argentini je ogromna in s tem tudi sodov. V argentinskih provincijah Mendoza in San Juan imamo ogromno vinsko industrijo, ki konsumira vsako leto na stotisoce novih sodov.

Razni predmeti iz lesa. Ribniska roba ima tu bodočnost razven skaflov. Prav lahko bi se prodali nasi zobotrebei. Vpognjeno pohistvo ima se veliko bodočnost v Juzni Ameriki.

Prav lepa bodočnost se obeta na tukajsnjem trgu parketom. Slovenski tozadevni izdelki so uprav prvovrstni in zmogni vsake konkurence.

(Dalje prihodnjic.)

RADIOODDAJNA POSTAJA V SLOVENIJI.

Radiofonija vrši v vseh naprednih drzavah odlieno službo na polju kulture in prosvete, gospodarstva, strokovne izobrazbe, umetnosti in zabave. Vse drzave uvidevajo njen pomen in jo podpirajo. Tudi v Jugoslaviji grade sedaj radiooddajne postaje. Na celu gibanja koraka Ljubljana, ki bo kot prva v drzavi dobila veliko oddajno postajo. Gotova bo ze v aprilu ali maju letošnjega leta.

Slovenska radiooddajna postaja bo kot reprezentativna radiooddajna postaja Jugoslavije, ki jo bo mogoče cuti po vsej Evropi in tudi izven nje, seznanjala inozemstvo z nase drzavo in nase kulturo in bo tvorila najidealnejšo zvezo z vsemi Jugoslavnimi, raztresenimi po Evropi. Torej slovenski izseljenci po Franciji, Nemciji, Holandiji in Belgiji bodo lahko vsak dan v zvezi z domovino, culi slovenske koncerte, petje, predavanja, porocila itd.

Upravo in organizacijo nove slovenske radiooddajne postaje v Domzalah je ministrski svet oddal na predlog postnega ministra Prosvetni zvezi v Ljubljani. Mi se tega napredka zelo veselimo, le zal da postaja ni tako mocna, da bi jo culi v Juzno Ameriko.

IZSELJENISKE NOVICE.

Zracna postana zveza Buenos Aires-Tuluz. Dne 1. marca se je otvorila zracna postna zveza med Francijo in Argentino. Vsak teden odide po en avion v Evropo s postjo, a drugi pride od tam semkaj. Postnina za zracno postjo je dolocena takole: razen navadne takse za pisma od 12 cts. se doplaca za vsak gram po 5 cts. do Brazilijske, a do Evrope za vsak gram po 18 cts. Pisma se lahko oddajo na vsakem postnem uradu. Na naslovni strani se mora na vidnem mestu napisati "por avion".

Nasim izseljencem v Uruguayu gre jako slabo. Ni dela.

Izseljeniske listi. V Jugoslaviji izhajajo za izseljence sledeci listi: Gospodar v Ljubljani, Iseljenik v Zagrebu, Iseljenicki magazin v Sarajevu.

Izseljeniski kongres se je vršil 11. marca v Zagrebu. Tedaj se je ustanovila tudi Zveza izseljeniskih drustev Jugoslavije.

Izseljeniski dom bodo postavili v Splitu, in sicer na racun izseljeniskega fonda. Potreben bi bil tudi izseljeniski dom v Buenos Airesu.

Jugoslovanska matica izjavlja, da hoče v kulturnem oziru skrbeti za izseljence.

Izseljeniske organizacije v Jugoslaviji so v Ljubljani, Zagrebu, Splitu in Oseku. Ustanavljajo se v Belgradu in Sarajevu.

Iz vec krajev Argentine se poroca o slabem stanju nasih izseljencev. Najslabse se godi onim izseljencem, ki delajo v gozdovih ali na zelezniskih progah.

Sv. zakramente lahko prejmejo izseljenci vsako nedeljo v cerkvi N. S. del Socorro od pol osmih do pol devetih zjutraj. Slovenski duhovnik jih bo cakal pri drugi spovednici na evangelijski strani. Ako bi ga tam ne bilo, ga poklicite v zakristiji. Cerkev Socorro se nahaja v ulici Juncal 876 blizu angleskega parka, pri pristaniscu.

Slovenska pridiga in litanije M.b. (ako bo mogoče, pete) bodo v nedeljo dne 22. aprila popoldne ob 5. uri v cerkvi misijonarjev nasproti postji, to je na vogalu cest Donato Alvarez in Avenida San Martin blizu postaje La Paternal. Slovenci in Slovenke, pridite!

kem edinstvu. Okroznica zavzema stališče napram prizadevanjem za združitve krščanskih cerkev. Poudarja, da se edinstvo more doseči samo s povratkom v edino pravo Cerkev, ustanovljeno po Jezusu Kristusu, ki jo na zemlji vodi njegov namestnik, papež.

NAROCNINA IN SOTRUDNISTVO.

Narocnina za Izselenca za letošnje leto znasa \$ 2. List bo izhajal vsakega prvega dne v mesecu. Kdor takoj plača \$ 2, mu posljemo brezplačno krasno brošuro «Pozdrav iz domovine». Nam je veliko na tem, da se list kolikor mogoče razširi med Slovenci. Marsikdo bi list narocil, pa se mu nerodno zdi posiljati narocnino. Da se olajša posiljanje narocnine, hočemo v vsakem kraju, kjer je več Slovencev nastaviti poverjenike. Ti bodo agitirali za list in pobirali narocnino in jo nam posiljali. Prosimo prav lepo drage rojake, da bi se nam javili, ki bi hoteli prevzeti to velevazno delo. Za njih trud smo jim pripravljeno dati primerno nagrado.

Nimamo naslovov. Zato ponovno prosimo da bi nam posiljali naslove svojih prijateljev in znancev. Tisti, ki premene svoj naslov, naj nam to sporoče, da bomo list posiljali na nov naslov.

Obenem ponovno prosimo vse, da bi sodelovali pri listu. Posiljajte nam kratke novice svojega kraja. Vsaka stvar nas zanima.

Končno zelimo vsem narocnikom in sploh vsem slovenskim izseljencem vesele in blazene velikonočne praznike.

Vse: denar in dopise posiljajte na naslov:

Izselenec, Mercedes 2879,
Villa Devoto, Buenos Aires.

NEDELJSKI EVANGELIJI.

Velikonocna nedelja ali praznik vstajenja Gospodovega

8. 4. 1928.

Danes se cita po cerkvah evangelij sv. Marka v 16. poglavju od I. do 7. vrste, ki govori o Jezusovem vstajenju. Angel je rekel ženam: «Vstal je, ni ga tukaj». «Vstal je!» Ta veseli glas razveseljuje vsako verno sree.

Vstal je iz lastne moči castitljiv iz groba in s tem dokazal, da je v resnici pravi Bog. Ker je Bog, potem takem je tudi njegov nak božji in Cerkev, ki jo je on ustanovil, je božja ustanova in torej prava.

Veseli se danes tega zmagoslavja svoje vere, utrdi svoje zaupanje, da bos tudi ti delezen sadu Jezusove zmage, odrsena. Potrebno je le, da vstanes iz groba svojih grehov in zaenes novo zivljenje. Ce imas veliko trpeti, ne obupaj! Po velikem petku tvojih bolecin pride velikonočna nedelja tvojega veselja. Ne boj se niti smrti! Kristusovo vstajenje ti jamci za tvoje vstajenje in veeno zivljenje.

Prva nedelja po veliki noci ali bela nedelja.

15. 4. 1928.

Danes se bere sv. evangelij po sv. Janezu v 20. pogl. od 19 do 31 vrste, v katerem se pripoveduje, kako se je prikazal Jezus pri zaprtih durih apostolom in postavil zakrament sv. pokore. Le apostola Tomaza ni bilo zraven. Zato ni hotel verovati, da se je prikazal Gospod. Crez osem dni

se je Jezus zopet prikazal. Tedaj je Tomaz veroval.

S pomenljivimi besedami je postavil Jezus zakrament sv. pokore: «Prejmite Sv. Duha, katerim boste odpustili grehe, so jim odpuseni; in katerim jih boste zadržali, so jim zadržani». Spoved tedaj ni cloveska, ampak božja ustanova. Le po spovedi ali pa v sili, n. pr. v smrtni nevarnosti s popolnim kesom, združenim z odkritosreno željo po spovedi, dosežemo tisti mir, ki ga je trikrat zelel Gospod v sv. evangeliju svojim apostolom.

Sv. Tomaz ni hotel hitro verovati. Veroval je se le, ko se mu je Kristus posebej prikazal, in se prepričal na lastne oči o resnici. Iz tega lahko spoznas, na kako trdni podlagi je nasa vera v Kristusovo vstajenje. Obcuđuj pa tudi dobroto in milosrčnost Gospodovo, ki je tako ljubeznivo pomagal dvomljivcu Tomazu. Moli Jezusa s sv. Tomazem, rekoc: «Moj Gospod in moj Bog!» Saj pravi Gospod: «Blagor njim, ki niso videli in so verovali.» Veruj zavoljo cudezev; saj so zapisani v sv. evangeliju, da bi verovali, da je Jezus Kristus Sin božji in da bi imeli po tej veri zivljenje v njegovem imenu!

Druga nedelja po veliki noci.

22. 4. 1928.

Na to nedeljo citajo sv. evangelij po sv. Janezu v 10. pogl. od 11. do 16. vrste. Govori o dobrem pastirju, ki da svoje zivljenje za svoje ovce. Zares, mila podoba dobrega pastirja! Kristus ni najemnik, ki se ne briga za ovce in jih zapusti, da resi svoje zivljenje. Ne, on je dobri pastir, ki skrbi za svoje ovce, to je vernike, celo tako, da dá svoje zivljenje zanje. Hoce pa tudi pridobiti nevernike, ki se niso pri njegovi cedi, da bi bila ena ceda in en pastir.

Ce pa je Kristus nas dobri pastir, moramo biti mi njegove dobre ovce, ga moramo poznati, njegov glas poslušati, ce nam govori po svojih sluzabnikih, skofih in duhovnikih. Apostolom in njih naslednikom je namrec rekel: «Kdor vas poslusa, mene poslusa.» (Lk. 10. 16.) Kot dobre njegove ovce moramo ostati zvesti njegovi cedi; ne smemo ubežati k volkovom in divjim zverinam puseave, k sovraznikom njegove Cerkve. Ostati moramo na njegovi dobri pasi, kjer nas hrani s svojim naukom, s svojo milostjo, prav posebej pa s svojim presv. Telesom in s svojo presveto Krvjo.

Tretja nedelja po veliki noci.

29. 4. 1928.

Na cetrto nedeljo po veliki noci se cita sv. evangelij po sv. Janezu iz 16. pogl. od 5. do 10. vrste, v katerem govori Gospod: «Se malo, in me vec ne boste videli in zopet malo, in me boste videli, ker grem k Ocetu.» Za slovo govori Gospod svojim apostolom. Zapustil jih bo najprej za nekoliko dni, v katerihbo bo dopolnil veliko delo trpljenja in smrti; potem jih bo zapustil za dalje casa, dokler se ne povrne, kar se vendar se lahko imenuje «malo» casa, po svojem vnebohodu, dokler ne pridejo njegovi zvesti za njim, da z njim uzivajo veeno zivljenje. Za cas ločitve jim napove, da bodo jokali in zalovali. Pove jim to najprej, da jih ne bi motila ta zalost; saj pride za zalostjo veselje, ki ga nihce ne bo odvzel.

Prenasaj tudi ti mirno, potrpeljivo, pogumno in stanovitno svoje trpljenje! Malo govori, nie ne tozi, mnogo delaj, vse pretrpi! Ljubi Bog tih hoce dobro. Hoce te kaznovati ali za grehe in te poboljšati ali pa te skusati v dobrem in ti povecati zasluženje za nebesa. Zalost je kratka — se malo —, veselje pa veeno.

IZ ARGENTINSKE ZGODOVINE.

L. 1617. so razdelili provincijo Paraguay in obala La Plata v tri provincije: Paraguay, Buenos Aires in Tucumán, a bile so podložne peruanskemu podkralju. Kapitanat Chile se je razprostiral na obeh straneh Kordiljer.

V začetku 17. stoletja so osnovali jezuiti svoje prve misijonarske naselbine v Paraguayu ter organizirali Guarnos-Indijance. Ko so Braziljanci unicili te naselbine, so osnovali nove na obalah reke Paraguay in Uruguay.

Najvaznejša mesta danasnje Argentine so bila osnovana v prvi polovici 18. stoletja. Tacas je imel Buenos Aires do 4000 his. Prebivalci so bili bogati. Bavili so se s trgovino.

Vsa osvojena zemlja je bila last španske države. Vsa Argentina je bila podložna španskemu kralju. Španija je s svojo novo provincijo postopala po macehovsko. Delala je na to, da je cim vec iz nje izmolzla, ni ji pa dala svobode za gospodarski in trgovski razvitek. Z evropskimi državami je bilo Argentini zadržano sklepati trgovske pogodbe in do leta 1776. so smele argentinske ladje prihajati samo v luko Cadix. Potrebcine iz Evrope za Argentino so se prevzale z ladjo iz Španije do Paname. Od tu je sel transport z vozmi preko Paname in dalje do morske ozine do Callao. Z dovoljenjem podkralja v Peru se je mogla roba po kopnem prevzati preko visokih Kordiljer v danasnjo Bolivijo in napoved preko And (ki so 3000 metrov visoke) v Pampo. Vse to so delali, da se onemogoci gospodarski razvoj Argentine. Bilo je prepovedano saditi vinsko trto in oljko.

Nad Argentino so vladali španski podkralji, najprej podkralj Peruanski. Kasneje so se (l. 1776.) odeepile La Plata države od države Peru ter dobile svojega posebnega podkralja.

L. 1776 se je izvršila velika upravna reforma. V Madridu so uvideli, da zahteva razvoj kolonije na La Plati vecjo samostalnost. Zato so ustanovili podkraljestvo La

Plata z glavnim mestom Buenos Aires. Temu podkraljestvu so pripadali tudi pokrajine, ki spadajo danes k Boliviji, Paraguayu, Uruguayu in deloma k Braziliji.

Svojo slabost so pokazali podkralji zlasti za casa špansko-angleske vojske v začetku prejšnjega stoletja. Ko je Nelson l. 1805. pri Trafalgaru premagal špansko in francosko brodogradnjo, so Anglezi dobili skomine po španskih kolonijah. In res l. 1806. je prisel nenadoma angleški general Beresford s 1500 vojaki pred Buenos Aires. Podkralj Sobremonte je zbežal. Nekaj casa se je nad buenosajresko trdnjavo vila angleska zastava.

(Prihodnjic dalje.)

ZA VSE TISTE, KI SO BREZ DELA ALI STALNEGA ZASLUZKA.

V sosednji republiki Chile, in sicer v pokrajini Antofagasta, nahajajo se soliterne naslage, kjer kopajo soliterno sol, ki služi kot umetno gnojilo in ki jo izvaja iz Chile v vse države. Med največjimi lastniki soliternih tvornic steje se podjetje Baburizza y Lukinovich iz Valparaíso, katero ima okoli 70 svojih tvornic. Te tvornice so lansko leto malo delale. Z novo vlado in novimi odredbami v vprasanju soliterne industrije in z znizano izvozno carino, zacele so vse tvornice delati s polno paro. Primanjkuje pa tamkaj za kopanje solitra delovnih moči. Zasluži se tamkaj pri delu na kontrakt od 400 do 800 \$ chilenske vrednosti. Chilenski \$ je približno trikrat manjše vrednosti kot argentinski. Dalmatinci, ki delajo tamkaj, zaslužio skoro vsi od 600 do 800 \$.

Iz Argentine je slo precej Jugoslovanov tjakaj posebno radi stalnosti dela. Vec bi jih bilo slo, toda pot do tja je jako draga. Ker so se lastniki prepričali, da so nasi ljudje delayni in koristni, odlocili so se jim priti toliko nasproti, da jim placajo pot iz Argentine do tvornic. Zastopnik za sprejemanje delavcev je «SLOVENSKA PISARNA» Donato Alvarez 2518, Buenos Aires, kamor naj se interesenti javijo cimprej.

POSTO V SLOVENSKI PISARNI IMAJO SLEDECI ROJAKI:

Nuncija, Grdanc, Gabrijelcic Pedro, Delost Jakob. — Prosimo Vas, da se takoj priglasite, v nasprotnem slucaju se vrnejo pisma v Evropo.

Ali ze znate kasteljanski ???

Ueno knjigo kasteljankega jezika, pripravljeno nalasc za slovenske izseljence v Argentini in juzni Ameriki sploh, zelo lahko razumljivo in prakticno, narocite lahko v

«SLOVENSKI PISARNI», Rudolf Leban,
Donato Alvarez 2518, — Buenos Aires.
Cena knjigi je \$ ^m/₁₀₀ 2.50. Po posti priporoceno pa \$ ^m/₁₀₀ 0.50 vec.